

Ett öppet och inkluderande Sverige med goda villkor för unga och för civilsamhället

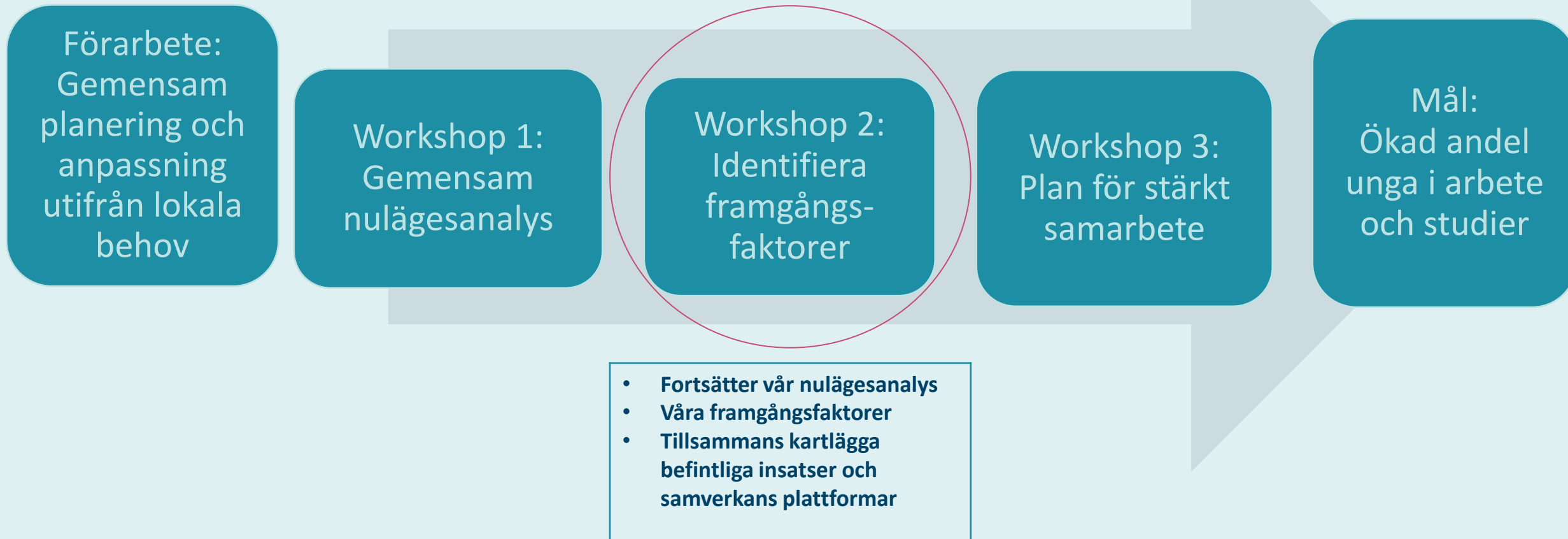
Vi sprider **kunskap** genom:

- Möten
- Seminarier
- Utbildningar
- Konferenser
- Rapporter
- Statistik
- Metodmaterial och handböcker

MUCF:s workshopserie

Syfte: Skapa en samsyn och planering framåt, vad kan vi gemensamt göra för en förbättrad samverkan kring unga som varken arbetar eller studerar i Södertälje.

Agenda - Samverkan för effektiva insatser

8.45 Incheckning och återkoppling ifrån föregående workshop.

Agenda 2030: Nu börjar vi med barnen
Framgångsfaktorer

9.55 PAUS

10.05 Gruppdialog

11.10 PAUS

11.15 Fortsättning av gruppdialogen

Vad är nästa steg?

Sammanfattning av workshop 1

- Syftet och MUCF:s uppdrag
- Hur ni ser på samverkan idag - enkätsvar
- Samhällsvinsterna/kostnaderna
- Statistik – unga som varken arbetar eller studerar i Södertälje kommun.
- ”Ungas röster” från deltagare i Ali-projektet
- Överenskommelse mellan Arbetsförmedlingen och Södertälje kommun
- Gruppdiskussioner kring
  - vilka grupper faller mellan stolarna
  - riskfaktorer
  - era framgångsfaktorer

Vilka är de nästa konkreta stegen vi behöver ta för att stärka arbetet med unga som varken arbetar eller studerar?

Individperspektivet – individuella insatser inom rimlig tid

- Individuell, anpassad och positiv bemötande, att någon ser personen holistiskt och får hjälp/stöd innan det blir kris.
- Det måste finnas stöd för ungdomar mellan 20-30 år
- Kortare handläggningstid inom aktivitetsersättning vid förlängd skolgång.
- Öka möjlighet och anpassning inom Vuxenutbildningen
- Kortare utredningstider inom regionen samt kortare väntetider till behandling
- Färre antal uvas - kräver flexibilitet och tillgänglighet

Samverkan

- Tydligare samverkansstruktur
- Att samarbeten mellan organisationer stärks
- Chefers överenskommelse.
- Tätare samverkan med Försörjningsstöd för att möjliggöra studier

Synliggöra processer, insatser och ansvar

- En gemensam viljeinriktning och överenskommelse med processbeskrivning och tydliggörande av ansvar.
- En gemensam plan med tydliga kontaktvägar/kontaktpersoner
- Använda ALIS-projektet
- En översikt kring olika aktörer som visar vilka är involverade och hur ser uppdragen ut. Utifrån det hitta samverkansformer.
- Nå ut till kollegor och samhället med information kring vilka möjligheter det finns för uvas.
- Nätverka mer med aktörer som arbetar med vår målgrupp. Inhämta kunskap om dessa.

Idag ska vi tillsammans tala vidare om

- Framgångsfaktorer för förbättrad samverkan kring unga i Södertälje
- Hur involverar vi unga i förbättringsarbetet
- Gemensam samverkanskarta- vad bör den innehålla och vad kan den uppnå
- Öppet bord- Vad vill du lyfta idag för förbättrad samverkan kring unga

Två kortare inspirationsföreläsningar och sedan gruppdiskussioner

Avslut- *Vad är ditt nästa steg i din organisation? Vad är vårt gemensamma nästa steg?*

Finsam **finansiell samordning**

Nu börjar vi med barnen!

Framtida system för främjande insatser för barn och unga, 0-20 år

Nationell samordnare
Agenda 2030

Samhällsnytta
KARLSTADS UNIVERSITET SAMHÄLLSNYTTA AB

Region Stockholm

EXPERIO LAB
SVERIGE

Bild: Anna Shvets för Pexels

Nationell samordnare Agenda 2030

Med uppdrag att skynda på och främja omställning till en hållbar utveckling, med fokus på lokal, regional och nationell nivå.

Ett av Samordnarens fem prioriterade områden är **Ledarskap för samhälls-transformation** där en viktig del är **proaktiva och främjande insatser**.

Ett särskilt fokus läggs på barns och ungas perspektiv och delaktighet – Nu börjar vi med barnen!

“Att arbeta förebyggande och främjande är en del av att arbeta hållbart. Vi vill undersöka varför vi idag som samhälle inte prioriterar det, trots vetenskap om fördelarna.”

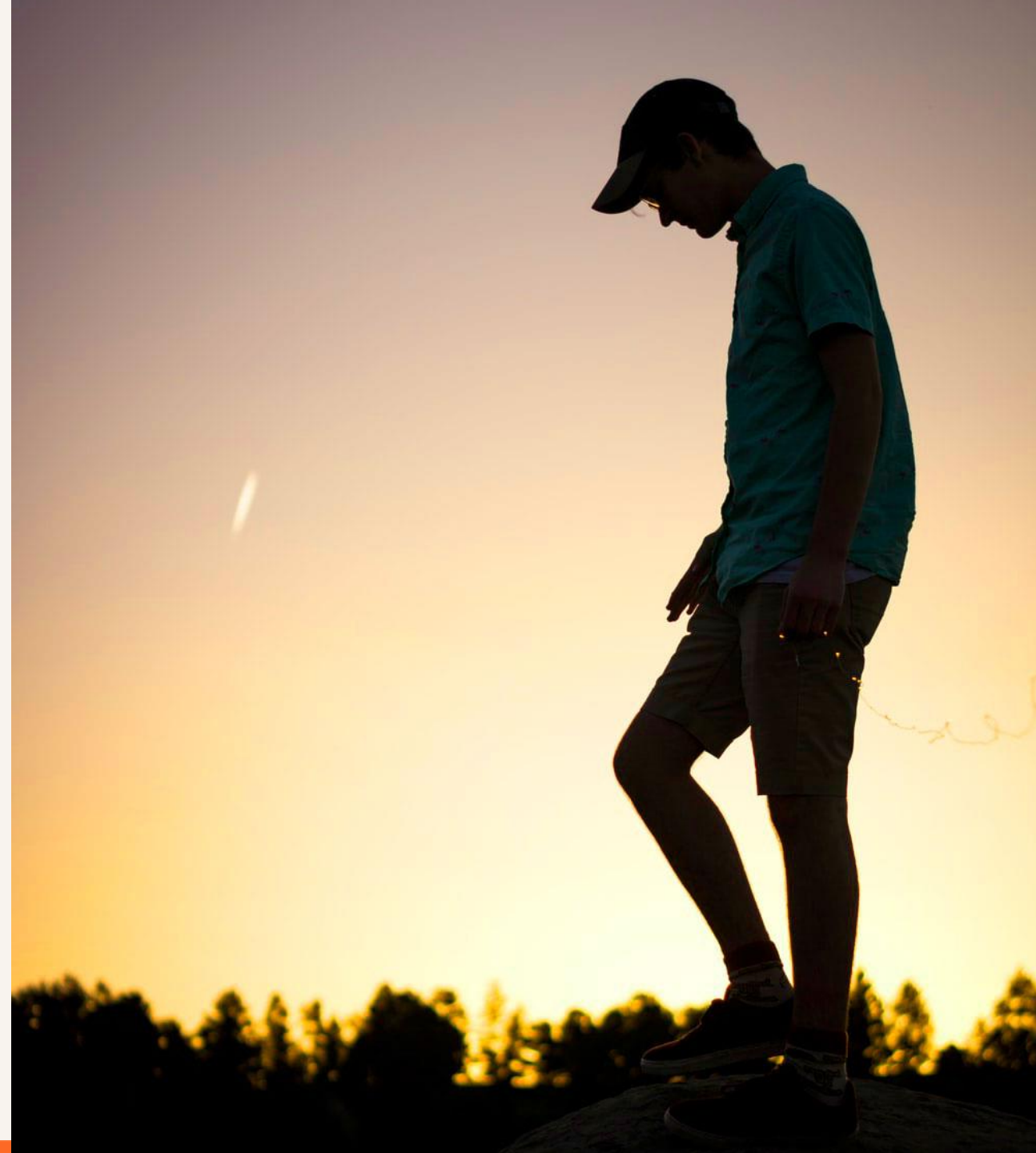
Gabriel Wikström
Nationell Samordnare Agenda 2030

Mål för ett främjande system:

Vi vill skapa ett **främjandesystem**, det vill säga ett system som utgår från kunskaper om vad som gör att:

- Individer utvecklas väl, mår bra och stärker eller bibehåller sitt fysiska, psykiska och sociala välbefinnande och har en tilltro till sin egen förmåga.¹
- Unga är delaktiga i samhällsbygget och kan påverka sin egen situation såväl som vår gemensamma framtid.²
- Ett främjandesystem som skapar värde i stunden, och tar hänsyn till kommande generationers möjligheter att skapa värde.³

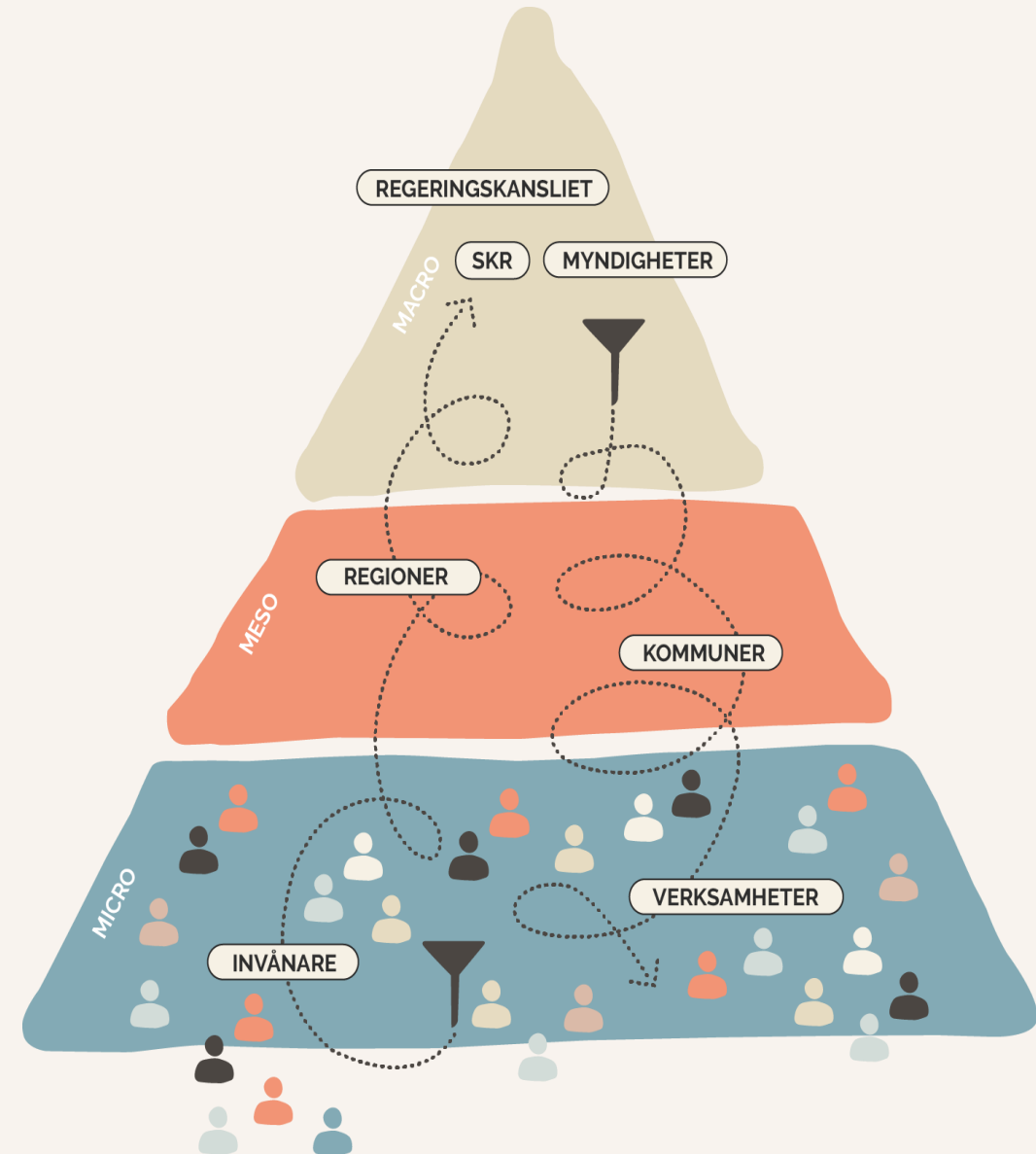
1. Hälsöfrämjande, Folkhälsomyndigheten, 2022
2. Med fokus på unga – en politik för goda levnadsvillkor, makt och inflytande, Prop. 2013/14:191
3. Regeringens proposition 2019/20:188, Sveriges genomförande av Agenda 2030

Systemdesign

Aktörer **på olika nivåer** i samhällsbygget behöver forma nya sätt att arbeta tillsammans för att lösa dagens samhällsutmaningar.

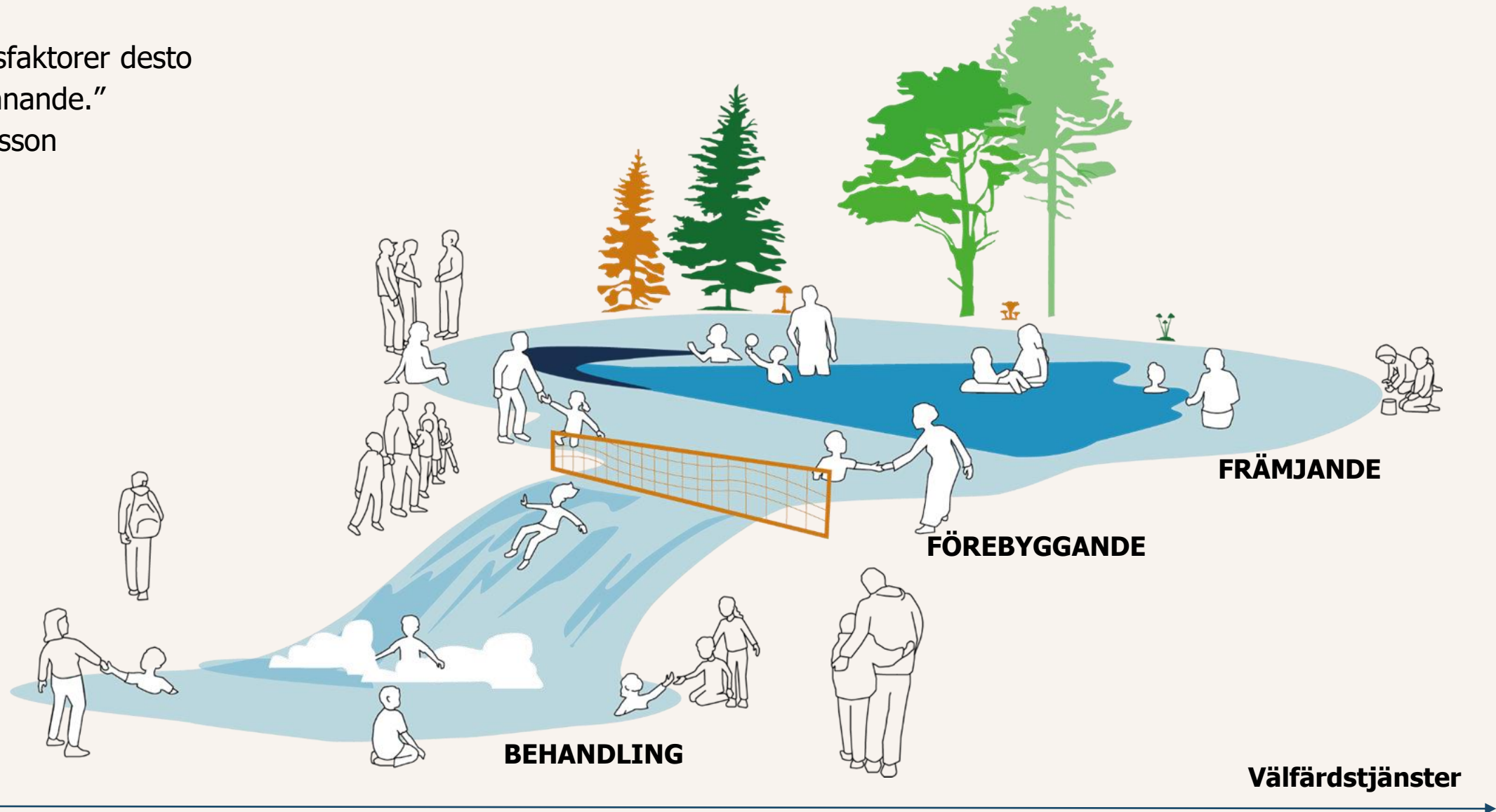
Vi behöver skapa fler o nya ytor där **medborgare** bli **medskapare** i demokratiska processer och **nationell policy** för framtidens samhälle.

Främjandesystem på ungas villkor

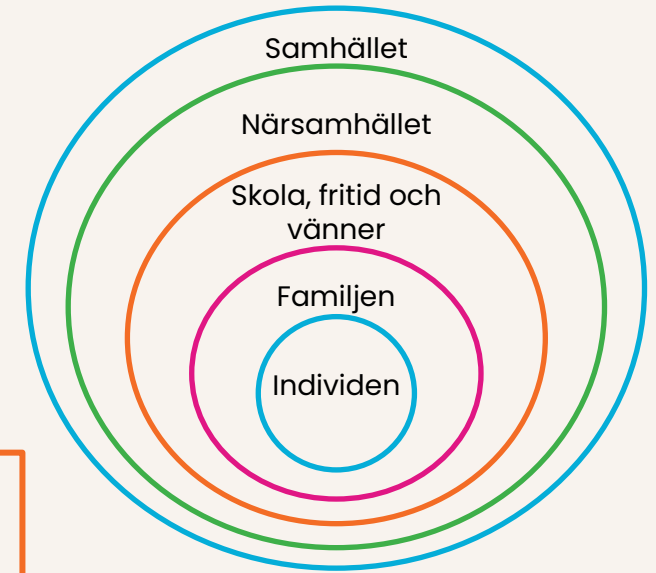
“Ju fler skyddsfaktorer desto
högre välbefinnande.”

Camilla Pettersson

Exempel på evidensbaserade skyddsfaktorer

Camilla Pettersson 2023-02-14

Hos individen

- God självreglering
- Hög intelligens
- Social kompetens
- Bra självkänsla
- Positiva förhållningssätt eller problemlösningar
- Den unges medvetenhet och motivation

I familjen

- God föräldra-barnrelation
- Trygg anknytning
- Föräldrarnas engagemang och stöd
- Föräldrar som ger uppmärksamhet för positiva handlingar
- Föräldrarnas positiva uppfostringsstrategier
- God socioekonomisk status

Skola, fritid och vänner

- Positiv skolanknytning och skoltrivsel
- Måluppfyllelse i skolan/goda skolprestationer
- Positiva kamratrelationer
- Meningsfulla fritidsaktiviteter
- Stödjande vuxna
- Stöd från skolan/lärare
- Positiva förebilder

Närsamhället

- Trygghet i bostadsområdet
- Möjlighet till fysisk aktivitet och rekreation i närområdet
- Positiva normer, ex. jämställdhet
- Känna delaktighet i samhället

Förutsättningar för främjandesystem

Vi vill skapa ett främjandesystem med barn och unga som bygger på:

- **Möjligheter** - Gå från att identifiera risker och problem till att se var styrkor och möjligheter finns och bygga på dessa.
- **Proaktivitet** - Främja välmående för alla barn och unga, från start. Ett proaktivt system är inte heller statiskt utan anpassar sig efter behov.
- **Systemperspektiv** - Flytta ansvaret för välmående för barn och unga från individen till systemen.
- **Resiliens** - Att både individer och organisationer klarar av att hantera förändringar och motgångar i omvärlden samt har en god förmåga att återhämta sig när de utsätts för belastningar.

Deltagare i Agenda 2030 projektet – Nu börjar vi med barnen!

Nationella Aktörer

Skolverket

Socialstyrelsen

Naturvårdsverket

MUCF

Kulturrådet

Främja Fys

Livsmedelsverket

SKR

Polisen

En utvecklad
öppen
fritidsverksamhet
för ungdomar

MFoF

Lokala Piloter

Region
Värmland

Säffle
Filipstad
Storfors

Region
Örebro

Ljusnarsberg

Region
Stockholm

Södertälje
Lidingö

Region
Väster-
Norrland

Ånge

Forskare och teoretiskt ramverk

Josina Vink, AHO, PhD Systemic Design
Joseph Harrington, System Innovation, Samhällsnytta
Camilla Pettersson, KI, Forskare Folkhälsa
Torbjörn Forkby, Linne, Forskare Socialt arbete, Connected Children

Organisationer

Youth 2030

Generation
PEP

Rädda barnen

Scouterna

Bara Vanlig

Fritidsbanken

Samhällskontraktet
Västerås, Skultuna

Förberedelser
Mars -
September
2022

Del 1: Skiften,
frågeställningar och
experiment
September - December 2022

Del 2: Experimentera och skapa fiktivt främjandesystem
Februari - November 2023

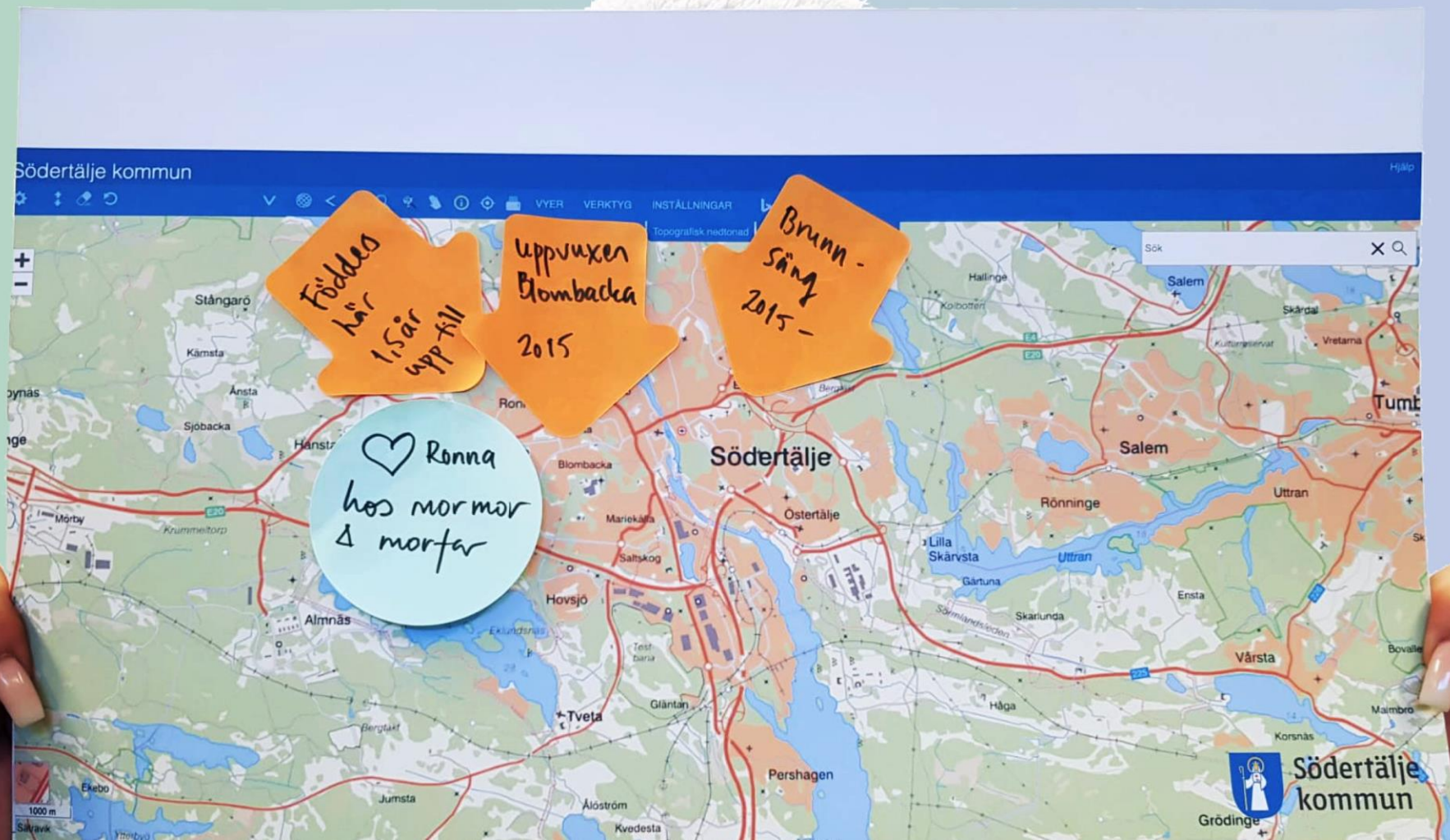
Del 3: Analys genom Backcasting
Augusti - December 2023

PILOT SÖDERTÄLJE

Samarbete mellan Region Stockholm, Södertälje kommun,
Agenda 2030 och Samordningsförbundet i Södertälje

Södertälje

Ungdomar vi har träffat

- Mellan 14 och 20 år
- Har haft frånvaro från skolan i en längre period
- Känner sig förbisedd av skolsystemet
- Ofta neurodivers, vanligtvis diagnostiserad
- Har upplevt/upplever social ångest eller depression
- Fast i en spiral av misslyckande
- Upplever låg självkänsla
- Har låg tillit till systemet på grund av att ha blivit nekad behandling eller för att inte ha fått rätt sorts hjälp
- Har börjat skolan igen och fått stöd av KAA Kommunala aktivitetsansvaret eller ALIS i Södertälje

PILOT SÖDERTÄLJE

Samarbete mellan Region Stockholm, Södertälje kommun,
Agenda 2030 och Samordningsförbund

Södertälje

Ett projekt om ungas framtidstro och om att få må bra i livet!

Vi vill hitta nya och främjande sätt att fånga upp unga. Vi tror att det går att göra mycket mer för att kommunicera med unga och skapa bra och positiva möten med unga. Fokus i piloten är bemötande, trygghet, ungas inflytande och medborgardialog.

Under 2023 vill vi testa mindre experiment och koncept på plats i Södertälje kommun med fokus på det positiva som finns i ungas liv och främjande insatser.

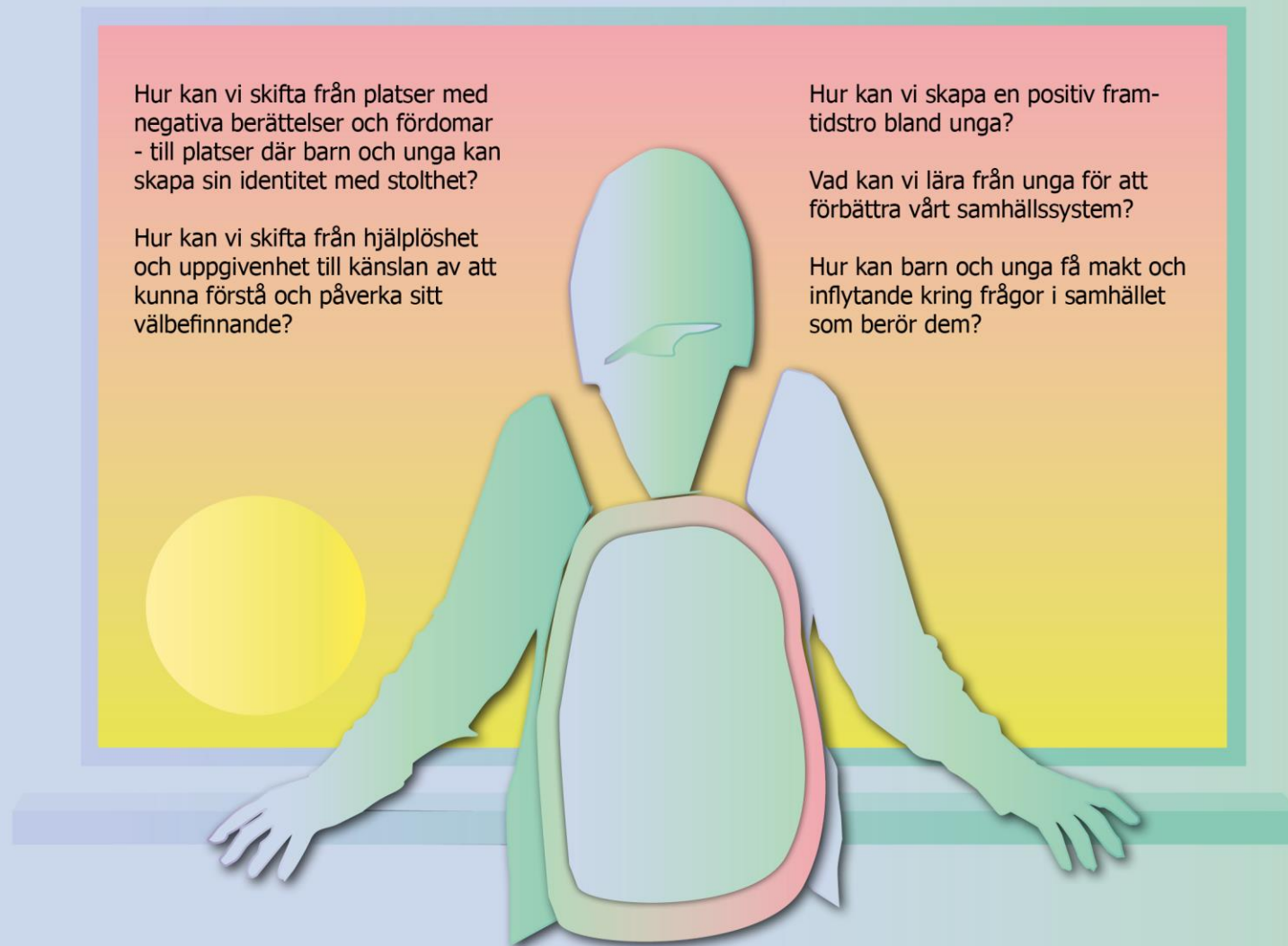
Hur kan vi skifta från platser med negativa berättelser och fördomar - till platser där barn och unga kan skapa sin identitet med stolthet?

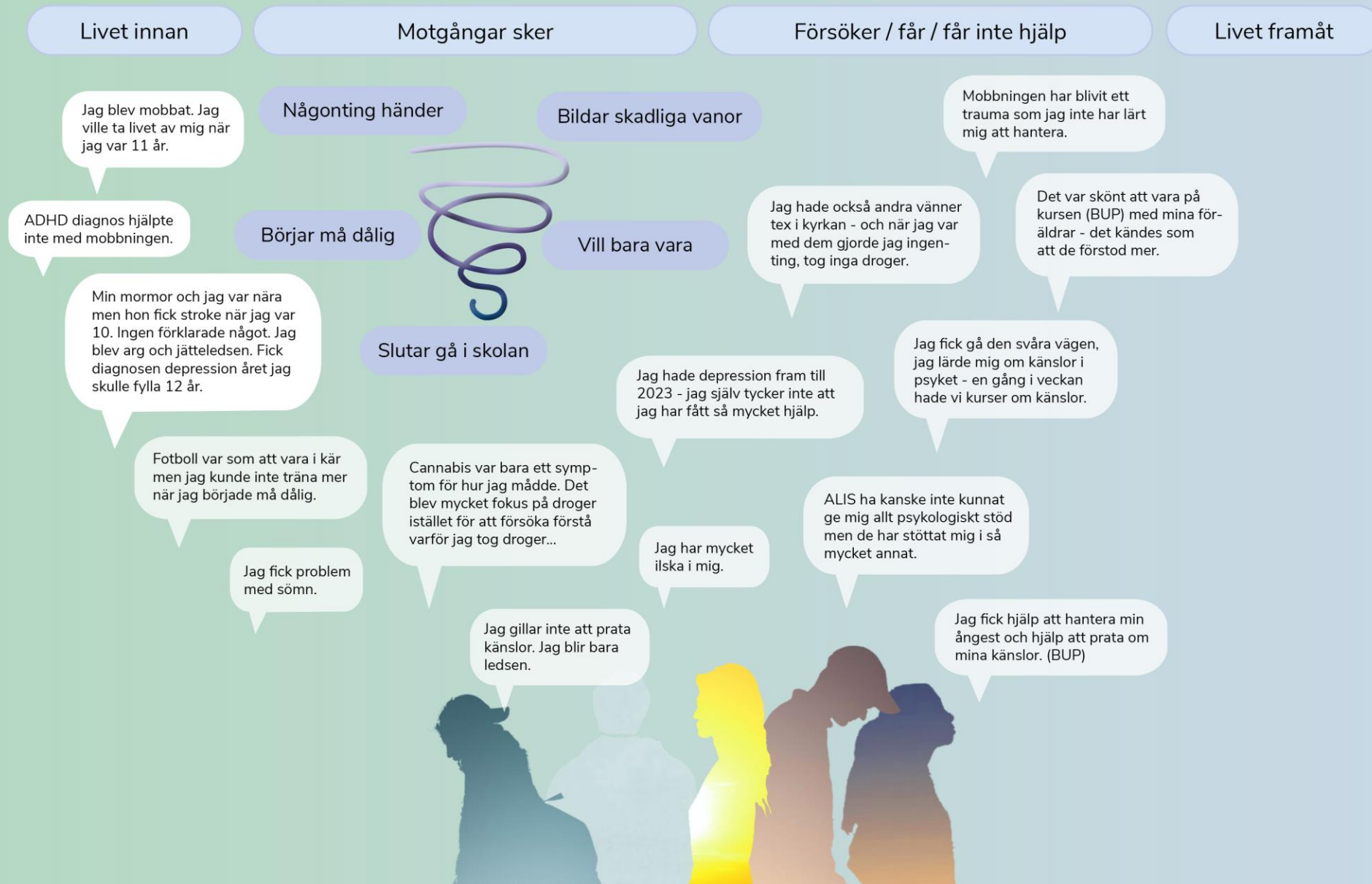
Hur kan vi skifta från hjälplöshet och uppgivenhet till känslan av att kunna förstå och påverka sitt välbefinnande?

Hur kan vi skapa en positiv framtidstro bland unga?

Vad kan vi lära från unga för att förbättra vårt samhällssystem?

Hur kan barn och unga få makt och inflytande kring frågor i samhället som berör dem?

VAD VI HAR LÄRT OSS HITTILLS

Pilot Södertälje

Södertälje

Insikter

Utanförskap och ensamhet gör det svårt att hantera delar i livet. Det kan leda till att man tar man hamnar i en spiral av dåliga vanor, skolkande och sämre skolresultat.

Vilka vanor man bildar och vilka man hänger med kan vara avgörande särskilt när man mår dåligt.

Dålig ekonomi nu och i framtiden oroar unga och kan leda till fel val och droghandel för att få snabba pengar.

Önskan finns om att skolan ska vara mer uppmärksamma och bättre på att fånga upp unga på glid.

Cannabis anses som en symptom och används som självmedicinering när man mår psykiskt dåligt.

När man är skol- eller livstrött behöver man tid att bara vara utan krav på prestation.

På KAA får unga känna att de kan lyckas i skolan, de bli sedda och får ett positivt bemötande och en individuell utvecklingsplan.

Det upplevs svårt att hitta rätt hjälp i rätt tid och att bli tagen allvarligt.

De som fått verktyg att hantera känslor och bearbeta händelser från tidigare upplevelse uppskattar det.

Medskick till regering från unga är att satsa på skola, fritidsintressen och fritidsaktiviteter, tidig hjälp när man mår dåligt, mer polis och kameror.

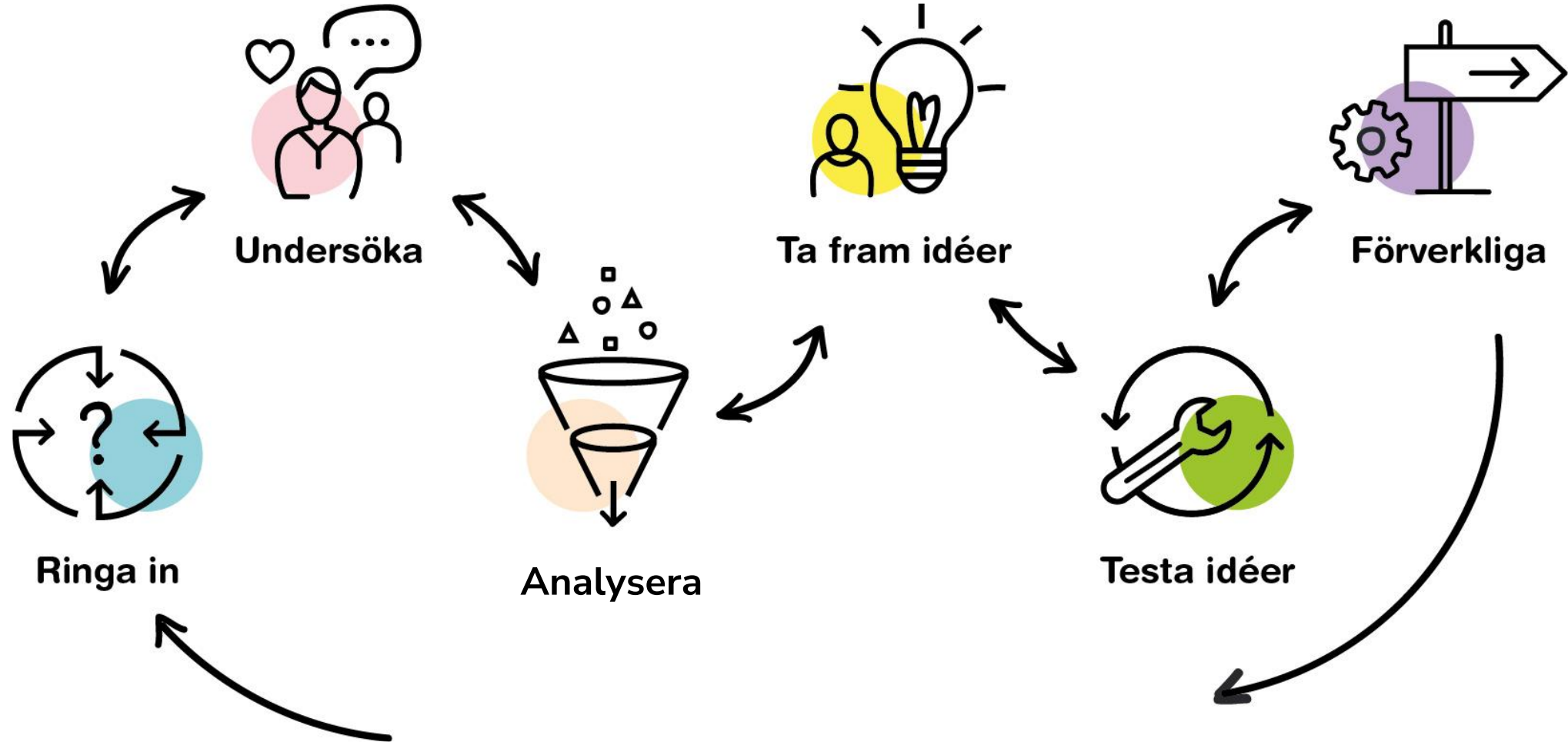
Identifierade behov

- Känna sig sedd i sin situation
- Ha trygga relationer på och utanför skolan
- Ha en vuxen som tror på en
- Känna sammanhang
- Förstå och kunna bearbeta sina känslor i olika faser i livet
- Veta vart man ska vända sig för att enkelt få stöd och hjälp när man mår dåligt
- Få handledning efter individuella behov med skolan och livet utanför skolan
- Ha tillgång till trygga mötesplatser och meningsfulla aktiviteter utanför skolan och hemmet

**Så här arbetar vi
med involvering**

Tjänstedesignprocessen

Förstå vad som är viktigt för unga!

A close-up photograph of a person sitting on a grey concrete surface. They are wearing light blue denim jeans with two large yellow smiley face patches on the knees. They are also wearing black leather boots with yellow laces. A white speech bubble is overlaid on the bottom right of the image.

Varför?

Metoder för att förstå och involvera användaren

Metoder för att förstå och involvera användaren

Vad är det som skapar värde för målgruppen?

I analysen hitta vi mönster och gemensamma behov

Tack från oss!

Ta gärna kontakt med oss
elin.hedbrandh@regionstockholm.se

Bild: Anna Shvets för Pexels

Vid bordet

Hur involverar man målgruppen?
Vad kan du göra?

Framgångsfaktorer

- Bra bemötande
- Individcentrerat arbetssätt
- Långsiktighet
- Helhetssyn
- Flexibilitet
- Kartläggning och uppföljning
- Samverkan

Individanpassat stöd

Organisatoriska och institutionella hinder för individanpassat stöd

- Många ärende per handläggare
- Hög personalomsättning
- Standardisering av åtgärder
- Otillräcklig verktygslåda
- Begränsad förståelse för vad som är en lämplig insats
- Hindrande styrsystem, normer och värderingar
- Personal som saknar kompetens

Gruppdialog

Bord 1 - Öppet bord

Vad missades sist? Vad vill du prata om IDAG?

Bord 2 - Hur involverar vi målgruppen? Vad kan jag/vi göra?

Koppling minnesanteckningar: bättre matcha, hitta målgruppen, parallella insatser, bemötande.

Bord 3 - Framgångsfaktorer

Bord 4 - Kartan.

Hitta rätt, kunskap om varandra, vad behöver kartan innehålla- för vem och vad? Hur ska den se ut?

HUR GÅR VI VIDARE- Hur förbättrar vi samverkan kring unga i Södertälje

Vad är ditt nästa steg? – *ta med dig tanken hem till din verksamhet*

Vad är vårt gemensamma nästa steg för att förbättra samverkan?

(Vad bör vi fördjupa vid nästa workshop)- *Skriv på given post-it.*

A person wearing a grey beanie, a blue denim jacket, and a dark backpack is standing on a grassy hill, looking out over a city. The city features a mix of colorful residential buildings, including red-roofed houses and multi-story apartment blocks. The scene is set during the day with soft, natural light. The text is overlaid in the center-right of the image.

Nästa workshop
8 september 2023
kl 8.45-12.00

Läs mer och kontakt

Kunskapspåfyllnad: www.mucf.se/uvas

- Rapporter, länkar, filmer, lärande exempel etc.

Statistik

- www.ungidag.se
- www.mucf.se/uvas-statistik

Kontakt

- Idéer, tankar, frågor, synpunkter:
uvas@mucf.se

